

Република Србија
Министарство
пољопривреде, шумарства
и водопривреде

ДОО
ПОЉОСЕРВИС

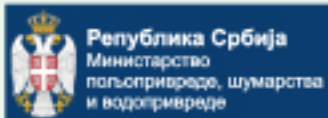
БИЛТЕН

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА
ПОЉОСЕРВИС КЊАЖЕВАЦ Д.О.О.
БИЛТЕН БР 1 - 1. до 3. 2025. - БЕСПЛАТНИ ПРИМЕРАК

САДРЖАЈ

1. Исхрана прасади	6
Иванка Николић, дипл. инж. сточарства	
2. Органско пчеларство	8
Милош Николић, саветодавац за органску производњу	
3. Шта све треба урадити у воћњацима до кретања вегетације?	10
Сања Чокојевић, дипл.инг.воћарства и виноградарства	
4. Црна пегавост винове лозе (Ескориоза винове лозе)	12
Живорад Јовановић, дипл. инж. заштите биља	
5. Исхрана крава зими	14
Неђељко Пиповић, дипл инж. пољопривреде за сточарство	
6. ИПАРД из угла корисника	16
Стручни сарадник за агрономију, Драган Колчић дипл. инж.	
7. Заливање и прихрана расада паприке и парадајза	18
Валентина Алексић, дипл. инж. мелиорација земљишта и вода	
8. Заснивање сејаница	20
Срђан Цветковић дипл. инж. ратарства	
Агропонуда/STIPS	22

Сектор за рурални развој

Пољопривредна Саветодавна и Стручна Служба Пољосервис Књажевац

Књаза Милоша 75,19350 Књажевац

Тел. 019/ 730-888

E-mail: poljoservis@yahoo.com

Sajt: www.psssknjazevac

f: [psss.knjazevac](https://www.facebook.com/psss.knjazevac)

Иванка Николић,
дипл. инж. сточарства

ИСХРАНА ПРАСАДИ

Прва храна прасади након рођења је колострум мајке, њим се обезбеђују потребне хранљиве материје, као и пасивна имунозаштита.

Потребе прасади у хранљивим материјама у периоду сисања у потпуности се задовољавају млеком крмаче прве 2-3 недеље.

После 5. недеље неопходно је прихрањивање.

За килограм прираста потребно је око 4 кг млека или 0,8 кг суве материје млека.

Прихрањивање прасади сувом храном треба кренути после друге недеље живота.

Након одлучивања прасади сува храна постаје једини извор потребних хранљивих материја.

Навика да се конзумира што већа количина суве хране нарочито је важна при нраном одлучивању прасади, а стицаље те навике се поспешује одговарајућим квалитетом и укусом оброка.

Исхрана се врши по принципу “мало а често“ храном у брашнастом облику без претераног ситњења.

Прасадима треба понудити и воду.

У моменту одлучивања конзумација хране треба да буде 100-200 г

Одлучивање са 8. недеља при залучивања прасад има телесну масу од 16-18кг

Одлучивање са 5-6 недеља прасад се прихрањује од 14. дана, најпре стартер смешама са 20-22% протеина, а по постизању 15 кг телесне масе гровер смешама са 17-18% протеина.

Оваквим начином гајења постиже се телесна маса прасади од 18-20 кг при старости од 8 недеља живота

Одлучивање са 3-4 недеље рано олучена прасад захтевају коришћење квалитетније и скупље хране, као и обезбеђење повољнијих услова средине, пре свега више температуре.

Исхрана одлучене прасади

Период после одлучивања до око 25 кг телесне масе препоручује се ограничена исхрана прасади по одбијању, која се састоји у давању истих количина концентрата као и пред само одлучење.

Потребе прасади у периоду од одлучивања до стављања у тобв брзо се мењају и због тога је неопходно коришћење три врсте смеша: предстартер, стартер и гровер.

Предстартер смеша треба да садржи 22% протеина и користи се за прихрањивање прасади на сиси и у првим данима по раном одбијању.

Употребљава се 1-2 кг по прасету

Користи се од почетка друге недеље живота до 5-6 дана након одлучивања прасади.

Стартер смеша Треба да садржи 20% протеина и састоји се од квалитетних протеинских хранива биљног и животињског порекла, сојина сачма, соја, рибље брашно и квасац.

У циљу повећања енергетске вредности пожељно је укључивња сурутке у праху и масти

Стартер смеша се користи за касније одлучену прасад при телесној маси од 5-15 кг, а укупни уторшак у овом периоду је око 15 кг смеше.

Гровер смеша задњој фази одгајивања прасади употребљава се гровер смеша

Садржи 18% протеина и базира се на житарицама, сојиној сачми и рибљем брашну.

Гровер смеша се користи у количини од 25 кг по прасету.

Прираст прасади од одлучења па до стављања у тов креће се у границама од 300-450 г дневно, уз уторшак хране по кг прираста од 1,7-2,3 кг.

Начин коришћења допунске смеше

Допунска смеша за прасад са 40% протеина употребљава се мешањем са кукурузном прекрупом или комбинацијом кукурузне, јечмене и пшеничне прекрупe, у одговарајућем односу зависно од категорије прасади.

За прасад од одбијања па до достизања масе од 15 кг однос допунске смеше и прекрупe жита је 36,5%:63,5%, а за прасад од 15 до 25 кг однос је 30%:70%

При спремању смеше намењене прасади која још сиса, додаје се и мала количина шећера и млека у праху ради бржег и лакшег навикавања на концентровану храну.

Иванка Николић,
дипл. инж. сточарства

Милош Николић,
саветодавац за органску производњу

ОРГАНСКО ПЧЕЛАРСТВО

Органско пчеларство је посебан вид пчеларства који се темељи на принципима еколошке одрживости, бриге за природно окружење и здравље пчела. Основа оваквог начина пчеларења су природне методе које искључују коришћење антибиотика, генетски модификованих организама и синтетичких хемијских препарата.

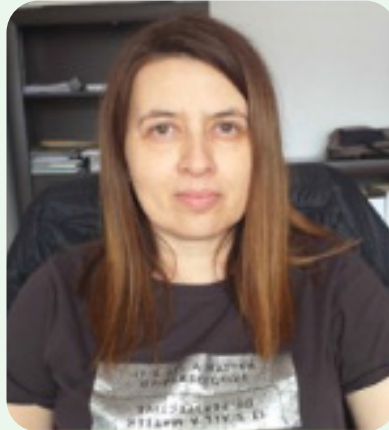
Како би пчелињи производи могли да се продају као органски, неопходно је сертификовати производњу. Из преласка са конвенционалне у органску производњу, мора се проћи кроз период конверзије, који траје бар једну годину да би мед био органски, а најмање три године како би и восак био органски, а тиме и целокупна производња.

Изузетно је битна локација пчелињака, јер извори полена и нектара морају бити од биљака из органске производње или од самониклих биљака у полупречнику од 3 км од пчелињака. Могућа је и паша на култивисаним биљним плантажама, али да нису коришћена синтетичка ђубрива и пестициди. На територији паше није дозвољено постојање пчелињака из конвенционалне производње. Третмани против *Varroa destructor*-а укључују коришћење оксалне, мравље, сирћетне и млечне киселине, као и етерична уља биљака - еукалиптус, ментол, камфор... Пракса замене старог воска за обликоване сатне основе из трговине није дозвољена, потребна је израда сатних основа од воска из сопствене производње. Заштита сандука се обавља природним бојама на бази семена лана или се уопште и не обавља.

Предности органског пчеларства су квалитетнији и скупљи производи, као и допринос очувању биодиверзитета и здрављу пчела и целокупног екосистема. Постоје и изазови попут строгих законских прописа и нешто виших трошкова производње.

Милош Николић,
саветодавац за органску производњу

Сања Чокојевић, дипл. инж.
воћарства и виноградарства

ШТА СВЕ ТРЕБА УРАДИТИ У ВОЋЊАЦИМА ДО КРЕТАЊА ВЕГЕТАЦИЈЕ?

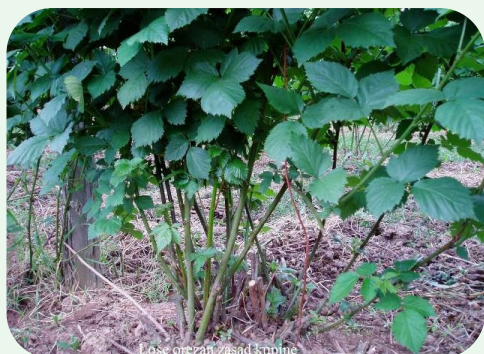
Ђубрење засада воћака

Уколико се није обавило основно ђубрење у току новембра-децембра, онда то обавити у фебруару а најкасније у првој декади марта месеца. Норме и формулације НПК треба да буду по препоруци стручњака, а на основу анализе земљишта и воћне врсте и старости засада. Заједно са НПК, препорука је да се сваке треће-четврте године разбаца 40-50т/ха добро згорелог стајњака. Ако је земљиште кисело обавити и калцификацију. Обавезно после разбацивања ђубрива, плитко заорати или истањирати, како би се ђубриво унело у земљиште. У трећој декади марта месеца треба почети са прихраном азотним ђубривима. Препорука је да се од укупно препоручене количине азотног ђубрива у марту разбаца 2/3 док се преостала количина разбацује крајем априла а најкасније до краја прве декаде маја месеца, из разлога што биљка није у стању да одмах усвоји целокупну количину азота а ако буде доста падавина азот би се испрао у дубље слојеве. На земљиштима која су кисела препорука је да се користи КАН пошто АН или УРЕА додатно закишељавају земљиште.

Резидба воћака

У засадима јабучастих воћака где је резидба отпочела раније него у коштичавим, наставити резидбу. Коштичаво воће се обично на мањим површинама орезује у другој половини фебруара месеца, када прође опасност од екстремно ниских температура. Приликом резидбе уклањати болесене и оштећене гране. Орезане гране и мумифициране плодове (који су заостали на гранама) износити из засада и спаљивати, како би се смањио инфективни потенцијал патогена у засадима.

Што се тиче јагодастог воћа у току марта обавити резидбу малине (оставити 4-6 здрава добро развијена изданка по дужном метру), купине (остављати 2-4 добро развијена, не предебела ластара по жбуну) и обавезно везивање за наслон. У засадима јагоде треба очистити старе листове, обавити окопавање и плевљење од корова. Ако је потребно обавити и резање бокора јагоде (оштрим ножем уклањају се нови бочни прирасти, а све у циљу добијања крупнијег и квалитетнијег плода).

лоше орезано

правилно орезано

Остале агротехничке мере у засадима воћака

Препорука је да се обави кречење стабала, из разлога што бела боја спречава загревање стабала за време сунчаних дана, (ова мера се нарочито препоручује у засадима кајсије) на тај начин се делимично може утицати на касније кретање вегетације и смањити ризик од позних пролећних мразева.

Ако се није раније обавила заштита стабала од зечева и срна, онда то обавити што пре како не би дошло до огољавања дебла и каснијег сушења. Заштиту обавити са специјалним мрежицама или парпирнатим цаковима-(не користити пластичне цакове и фолије, зато што долази до ефекта стаклене баште и стварања кондеза, чиме се повећава опасност да дође до пуцања коре услед пада температуре у току ноћи). Нарочито је битно заштити младе и тек посађене воћке. У току мартаби било пожељно уношење пчелињих друштава у засаде воћака у цвету ради побољшања опрашивања и повећања приноса.

Сања Чокојевић,
дипл. инж. воћарства и виноградарства

Живорад Јовановић,
дипл. инж. заштите биља

ЦРНА ПЕГАВОСТ ВИНОВЕ ЛОЗЕ (ЕСКОРИОЗА ВИНОВЕ ЛОЗЕ)

У рано пролеће, ако се на ластарима уочи сиво бела кора са црним тачкицама то је знак да су ластари заражени гљивом *Phomopsis viticola*.

Кора се лако одваја од дрвенастог дела, а на зараженим луковима развијају се само вршни пупољци. Ластари слабо дозревају и током зиме измрзну и пропадају, гроздови који успеју да се развију пропадају и долази до изумирања читавих биљака.

Први симптоми на младим ластарима и петелкама листова, су у виду хлоротичних пега са тамним центром и жутиим ореолом. Увећањем и спајањем пега, оболело ткиво тамни и на крају поцрни. Углавном обољева доњи део ластара. Због пораста оболело ткиво пуца, па се на ластарима појављују пукотине и красте, а око пукотина ткиво калусира. На оболелој кори, која је сивкасто-сребрнаста формирају се црна телашца – пикниди (плодоносна тела). На бобицама се појављују црне пеге, бобица тамни и смежура се. Гроздови остају ситни.

Phomopsis viticola

Приликом резидбе је веома тешко пронаћи здрав ластар пошто су доња окца уништена. А код јачег напада принос је умањен и у наредне 2-3 године.

Ово је веома стара болест, распрострањена у свим виногорјима света. Ефикасна заштита од ове гљиве и других проузроковача, применом ефикасних фунгицида у претходном периоду, је готово искоренила црну пегавост. Основни узрок за њено ширење последњих година је повлачење многих ефикасних фунгицида из примене и смањена примена бакарних препарата. Патоген презимљава мицелијом и пикнидима, на оболелим ластарима винове лозе. Шири се кишним капима, а на већа растојања се преноси садним материјалом. Развоју ове болести погодује велика влажност ваздуха. у пролеће, када је средња температура 5-7 °Ц. Најосетљивији су ластари до фазе 3-4 листа.

Код заштите, веома је битно одстрањивање заражених ластара након бербе и третирање у фази мировања и на почетку развоја ластара. Подразумева се да се виногради формирају са здравим калемовима. У фази до 2 листа развоја, када су ластари 5 - 10 цм, битно је да је фунгицид већ нанесен на ластар. Када за време отварања пупољака буде кишно време, препорука је да се третирање понови, чим се створе услови.

Од хемијских мера најзначајнија је заштита препаратима на бази бакара: а.м. бакар-оксид (Nordox 75 WG, у концентрацији 0,2%), а.м. бакар хидроксид (Funguran OH, Fungo-hem SC, Kocide 2000, Everest, у кол. 2 - 3 kg/ha), а.м. бакар-оксихлорид (Cuprablau Z 35, Bakarni oksihlorid 50, у кол. 3-5 kg/ha). По kretanju vegetacije mogu se primeniti: а.м. каптан (Merpan 50 WP, Captan 50 WP, Venturion, Capri, у конц. 0,2-0,3%), а.м. фолпет (Folpan 80 WDG, Foltex, у конц. 0,2%), а.м.: цирам, фосетил алуминијум, тебуконазол.

Третирање обавити по сувом и мирном времену, без ветра и при температури вишој од 7 °Ц.

Живорад Јовановић,
дипл. инж. заштите биља

Неђељко Пиповић, дипл инж.
пољопривреде за сточарство

ИСХРАНА КРАВА ЗИМИ

Неадекватном храном поготову високомлечних грла могу се направити такве грешке да се добије мања производња по грлу него код екстензивних раса, а уз то видно се нарушава и здравствено стање. Увек тежимо да постигнемо што позитивнији хранидбени биланс са што мање инпута, али тај позитивни биланс треба да иде у што већу продукцију млека а никако за компензовање недостатака у другим технолошким сегментима производње.

У зимском периоду исхране крава основно кабасто храниво је силажа од комплетне кукурузне биљке. Луцеркино сено у нашим усовима служи као допуна кабастој храни. Његова количина у великој мери зависи од временских прилика које могу бити пресудне за спремање већих количина сена. Поред ова два кабаста хранива обавезно се употребљава комплетна крмна смеша са 18% протеина. Најбоља производња млека у зимском периоду исхране постиже се када се задовоље потребе у кабастој храни са 50% силаже и 50% сена. Ово подразумева да је храна квалитетна по хранљивој вредности и укусу.

Није баш лако обезбедити квалитетну силажу од комплетне кукурузне биљке. Има година када неповољне временске прилике умногоме компликују производњу квалитетне силаже. Сушни период у разним фазама развоја кукуруза утиче да буде мало клипа у одноу на укупну масу биљке. Затим, сточари су често принуђени да не поштују стадијум воштаног зрења зрна кукуруза што је оптимум приликом силирања. Струка и наука инсистирају да се приликом силирања комплетне кукурузне биљке силирање обавља у стадијуму воштаног зрења.

У стадијуму млечног зрења биљка садржи мање шећера, а више скроба и даје сувише киселу силажу коју стока нерадо једе, поготову ако се силира пре млечног зрења. Други параметар за оптимум стадијума зрења кукуруза за силирање је када однос клипа и стабљике буде 50%:50%. Ако је процес силирања текао нормално пХ силаже износи 3,7-4,2. Однос испољених киселина указује на њен квалитет. Млечна киселина је без мириса. Оштар мирис указује на присуство

веће количине сирћетне селине. Неугодан мирис на кисело открива вишак бутерне киселине. Добра силажа садржи око 2% млечне киселине, 0,3-0,5% сирћетне киселине трагове бутерне. У којој мери произвођач млека може обезбедити квалитетну и укусну храну, добро избалансирану у односу на оптималне потребе краве, зависиће и успех производње. Неадекватном храном поготову високомлечних грла могу се направити такве грешке да се добије мања производња по грлу него код екстензивних раса, а уз то видно се нарушава и здравствено стање.

Добром исхраном вршимо превенцију и одржавамо јединке перманентно у доброј кондицији. Увек тежимо да постигнемо што позитивнији хранидбени биланс са што мање инпута, али тај позитивни биланс треба да иде у што већу продукцију млека а никако за компензовање недостатака у другим технолошким сегментима производње. Главни предуслов за успешну проиводњу је добар здравствени статус фарме и добро здравствено стање сваке јединке. Нема говора о било каквој производњи без здравих животиња и здравог запата.

ПССС Књажевац, Неђељко Пиповић,
дип. инг. пољопривреде

Драган Колчић дипл.инж.

ИПАРД из угла корисника

Највеће предности које ИПАРД доноси у национални систем подршке пољопривреди јесу могућност дугорочног планирања и транспарентност исплате средстава. Како подршка пољопривредној производњи сваке земље зависи од процента раста БДП и општег напретка националне економије, тако се и пољопривредни буџет, који се доноси сваке године, модификује у складу са тренутним околностима. У случају ИПАРД средстава, буџет се одређује за седмогодишњи период (рок буџетског периода ЕУ), а износ средстава и форма подршке се готово никако не мењају или се врло мало мењају. Када се на то дода и висина инвестиционе подршке, која може да буде знатна по појединим мерама, извесност и дугорочно планирање инвестиција су осигурани. Уколико поседује неопходна знања и вештине, сваки подносилац захтева може самостално да припреми захтев за одобравање пројекта, захтев за исплату подстицаја или захтев за измену одобреног пројекта. Подносилац не мора сам да предузима све активности везане за поднети захтев, већ може уговорити стручну помоћ предузетника или привредног друштва регистрованога за пружање консултантских услуга. Такође, за припрему техничке документације, израде студије о процени утицаја на животну средину, студије изводљивости и друге студије у вези са пројектом, подносилац може ангажовати потребне стручњаке – архитекте, инжењере, односно друге предузетнике и правна лица регистрована за обављање наведених послова у оквиру одговарајуће делатности.

ВОДИЧ ЗА КОРИСНИКЕ – МЕРА 1 ИНВЕСТИЦИЈЕ У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИСТАВА 7

У случају да се подносилац одлучи за ангажовање консултанта, односно других стручних лица, важно је да има у виду да овај трошак спада у прихватљиве трошкове, односно за исти се може остварити ИПАРД подстицај према прописаним критеријумима. Подршку у припреми захтева за одобравање пројекта и захтева за одобравање исплате пружају и Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије и Пољопривредна стручна служба АП Војводине, које су прошле обуку МПШВ, а равномерно су територијално распоређене. Такође, на располагању је и подршка УАП – ИПАРД агенције и МПШВ.

Да би остварили средства из ИПАРД II програма, корисници након одобравања пројекта најпре сами финансирају цео износ одобрене инвестиције, а тек након завршеног административног поступка од УАП – ИПАРД агенције могу да очекују повраћај одобрених средстава. Инвестиција може бити реализована из сопствених извора или из кредита пословних банака. Корисник је такође дужан да се придржава одобреног пројекта и у току петогодишњег периода након исплате подстицаја, прихвата контроле и даје на увид документацију везану за одобрени пројекат овлашћеним лицима УАП – ИПАРД агенције, органа надлежног за ревизију система спровођења програма Европске уније, организационих јединица Министарства финансија надлежних за послове Националног фонда и подршку Националном службенику за одобравање, Европске комисије, Европског ревизорског суда и Европске канцеларије за борбу против превара (ОЈАФ). Такође, корисник је дужан да у том року одржи инвестицију: не сме да отуђи објекат, да му промени намену, нити да промени намену или отуђи машине, опрему или механизацију, односно омогући коришћење предмета инвестиције од странедругих лица по било ком основу.

Копишћен текст МПШВ

Драган Колчић,
дипл.инж.

Валентина Алексић,
дипл. инж. мелиорација земљишта и вода

ЗАЛИВАЊЕ И ПРИХРАНА РАСАДА ПАПРИКЕ И ПАРАДАЈЗА

Производња расада је врло битан моменат у целокупној повртарској производњи. Добра производња расада подразумева биљку која је здрава, млада са добро развијеним кореновим системом, са јако развијеним зеленим котиледоним листовима, без симптома недостатка макро секундарних и микроелемената на самом лишћу.

Савремена производња расада поврћа подразумева производњу у контејнерима на готовом, професионалном супстрату одговарајуће pH- вредности, прорачунатим садржајем хранива и pH-буфера (раствор који се одупире промени pH-вредности).

Наиме, суштина је да се биљка (добијена из здравог семена одговарајуће клијавости) од самог почетка нахрани биостимулативним хранивима са одговарајућим садржајем макро секундарних и микро нутријената. Биљка мора да има оптималне услове светлости, топлоте, чистог ваздуха, влаге и хранива. Сви ови параметри морају бити контролисани редовно током производње.

Заливање расада условљено је временским условима и обавља се када се супстрат просуши, количином воде довољном да дође до дна контејнера.

За заливање расада користи се вода собне температуре од 20 до 25°C. Ако користите ону из чесме, оставите је један до два дана да испари хлор. Нема потребе да се прокувава, јер ће тако изгубити кисеоник што лоше утиче на биљке. Пре пикирања биљке се залију један до два дана како би се смањио стрес пресађивања.

Увек је пожељно ређе, а обилније заливање које треба обавити у преподневним часовима како би пластеник могао да се проветри пре вечерњег затварања. То је битно због превенције болести", тврди саветодавац истичући да су за развој корена, умерена температура и влага од пресудног значаја јер више температуре и претерано заливање за последицу имају успорен и лош развој корена као и повећан ризик од појаве болести корена и приземног дела стабла.

Са прихраном расада треба почети након првог заливања и може се примењивати приликом сваког заливања, користећи водени раствор, водотопивих Н:П:К ђубрива формулације 10:40:10 + МЕ у количини од 20-30 гр. у 10 литара воде (0,2-0,3 % водени раствор) уз додатак аминокиселина у количини од 10-20 мл (0,1-0,2%) у фази укорјењавања Н:П:К формулација 20:10:20 +МЕ уз додатак аминокиселина у истој количини. Упоредо са оваквим начином прихране (фолијарно користећи решетку- кишешем) неопходно је применити и заштиту расада по препоруци саветодавца за заштиту биља.

Валентина Алексић,
дипл. инж. мелиорација земљишта и вода

Срђан Цветковић
дипл. инж. ратарства

ЗАСНИВАЊЕ СЕЈАНИЦА

Вишегодишње крмне легуминозе веома су значајне у исхрани стоке, јер у сувој материји садрже већи удео веома квалитетних сирових протеина, којима су дефицитарна друга каба ста сточна хранива. Ове биљке су уједно и најјефтинији извор протеинских компоненти у исхрани домаћих животиња. Заступљене су у природним травњацима, али су и незаобилазне компоненте вештачких-сејаних ливада-сејаница. Имају и важан агротехнички значај као природни азотофиксатори, јер утичу на повећање плодности земљишта, обогаћујући га органском материјом и азотом и поправљају његова физичка, хемијска и микробиолошка својстава. Вишегодишње траве богате су угљеним хидратима па се комбиновањем трава и легуминоза добија већа продукција биљне масе у односу на појединачне врсте легуминоза и трава. Разлог је рационалније коришћење азота добијеног у процесу азотофиксације, али и услед бољег искоришћавања сунчеве енергије услед равномернијег вертикалног распореда – различите спратности биљака. Када је удео легуминозе у смеси око 30 процената азотофиксацијом може да се надомести иста количина добијена употребом 120-150 килограма азота из минералних ђубрива.

За заснивање травно-легуминозних смеша постоји летње-јесењи рок – крај августа до средине септембра и на почетку пролећа, крајем марта и почетком априла (за низијска подручја) и нешто касније (до краја априла) у брдским и брдско-планинским пределима. Због недостатка падавина крајем лета и почетком јесењи и немогућности припреме земљишта за сетву наши ратари углавном користе пролећни рок за сетву вештачких ливада. Уколико крајем лета ипак имамо повољне временске и земљишне услове, пре свега, довољно влаге или могућност за наводњавање, треба што више користити овај период за заснивање сејаних травњака због предности које има у односу на пролећни рок. Мањи је напад коровских врста, биљке се боље укоренавају тако да се лакше остварује жељени склоп. Коренов систем посејаних биљних врста добро се развије до почетка мировања и зимског периода тако да у наредној години, када крене вегетација, почиње да буја надземна маса и имамо пуну експлоатацију травњака. Код пролећне сетве губимо први откос који чини 60 до 70 процената укупног годишњег приноса зелене крме или сена.

Приликом заснивања сејаних травњака ђубрење треба прилагодити легуминозној врсти, како би она што дуже остала на парцели. У години заснивања пажњу треба обратити на фосфор и калијум. Њихове норме примене у години заснивања не би требало да буду веће

од 60 кг/ха, а такође не треба уносити у земљиште ни велику количину азота, јер би тада траве брзо потиснуле легуминозе из смеше. Препоручена количина азота је 30-50 кг/ха. Што је удео легуминоза у смеси већи потреба за прихрањивањем је мања, због азотофиксације. Када је период искоришћавања травњака дужи, потреба за прихрањивањем је већа и обрнуто. У троткосном систему трећину планираног азота треба унети искључиво после првог откоса. Уколико је удео легуминоза у смеси 30 и више процената, травњаке не треба прихрањивати, а ако је мањи прихранити највише са 30 кг азота по хектару.

Код нас се од легуминоза углавном користе луцерка, црвена детелина и жути звездан, мада може и еспарзета и кококац. Удео луцерке у смеси и дужина њеног трајања у травњацима зависи, пре свега, од киселости земљишта, за црвену детелину ограничавајући фактор је њен кратак век експлоатације, а за жути звездан мала компетативна способност. Због тога се често догоди да већ после прве, а нарочито после друге године експлоатације, у овим смешама остају само траве, јер се легуминоза потпуно изгуби. За интензивнију експлоатацију треба сејати италијански и енглески љуљ, на теренима са високим нивоом подземних вода високи вијук, за сувља и песковита земљишта безосни власен. На лакшим земљиштима у брдском подручју француски љуљ, на дубљим и плоднијим земљиштима јежевицу и ливадски вијук, а у планинском подручју мачији реп. Сејане травњаке најчешће сејемо ван плодореда, на сиромашним, киселијим, пљивим и скелетоидним земљиштима. Квалитетан травњак може дати до 50 т/ха зелене масе, односно 10 тона сена. Сејани травњаци се могу користити и као пашњаци, али и за припрему сенаже и силаже. Сетвена норма је 35 до 40 кг/ха смеше, у зависности од припремљености парцеле. Земљиште пре и после сетве обавезно поваљати платким ваљком ради бољег контакта семена и земљишта и уједначенијег клијања и ницања.

Срђан Цветковић,
дипл. инж. ратарства

Саветодавци Пољосервис-а су у овом кварталу објавили укупно 19 агропонеде, од којих су објављене по следећим областима:

Област пољопривредне производње	Број понуде
Повртарство	0
Ратарство	0
Воћарство	0
Сточарство	19
Традиционални производи	0
Укупно	19

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

- Поштовани пољопривредни произвођачи ,
- Посетите интернет страницу www.agroponuda.com а уколико Ви желите да понудите свој производ на понуду обратите се нама .
- Пољопривредна Саветодавна Стручна Служба „ПОЉОСЕРВИС“ д.о.о. Књажевац са седиштем у улици Књаза Милоша бр. 75 , 19350 Књажевац или тел.019/730-888,
- e-mail : poljoservis@yahoo.com.

Sajt: www.psssknjazevac

f: psss knjazevac

www.stips.minipolj.rs

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 10.- 16.3.2025. godine**

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>					<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Leskovac</i>	<i>Šabac</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Banana (Banana)	180	170	165	165	170		
Dunja (Quince)	230					200	
Grejpfrut (Grapefruit)	160	160	150	160		180	
Grožđe b.ostalo (Grape w.other)	480					450	
Jabuka Ajdared (Apple Idared)	100				70		
Jabuka Zlatni Delišes (Apple Golden Delicious)	130						
Jabuka Greni Smit (Apple Grenny Smith)	110						
Jabuka ostala (Apple other)	120	90	100	80		100	70
Kivi (Kiwi)	200	200	210	200			170
Kruška (Pear)	200	200	220	120			150
Limun (Lemon)	150	150	150	160	130	150	120
Mandarina (Tangerine)	170	170	170	160	140	150	160
Nar (Pomegranate)	250	250		240			
Orah (Walnut)	900					1000	1200
Pomorandža (Orange)	160	150	110	140	130	150	150
<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>					<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Leskovac</i>	<i>Šabac</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Brokoli (Broccoli)	300			200			
Celer (Celery)	200	200	180	180	170	200	80
Cvekla (Beetroot)	80	80	70	80	70		80
Karfiol (Cauliflower)	150	200				200	300
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	180	200	270	160		200	
Krompir (Potato)	70	70	70	50	70	60	65
Kupus (Cabbage)	90	90	90	80	60	150	90
Luk beli (Garlic)	800		450	400	650	600	700
Luk crni (Onion)	50	60	60	50	60	50	60
Paprika-babura(Pepper-Babura)	400	400				300	
Paprika-ostala (Pepper-other)	400		400		200		500
Paprika-šilja (Pepper-shilja)	400						
Paradajz (Tomato)	240	240	240	250		250	
Pasulj-beli (Beans white)	360	350	360	340			400
Patlidžan (Eggplant)	230				80	200	
Praziluk (Leek)	120		140	100	100	150	
Spanać (Spinach)	120			60			240
Tikvice (Zucchini)	230	200	180	200		200	250
Zelena salata (Lettuce)	30		35	17			70
Šargarepa (Carrot)	80	70	70	60			80

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 10.- 16.3.2025. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA											VOJVODINA											
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Krajevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Banana (Banana)	250	200	190	200	220	200	200	170	190	180	180	180	180	190	200	200	220	200	200	200	130	250	
Dunja (Quince)	400	400		250		250		250								180							
Grejpfrut (Grapefruit)	200	350		250		200	350		170							250	250						
Grožđe b. ostalo (Grape w. other)	800	700				180											400						
Jabuka Ajdared (Apple Idared)	150	150	180		100		120		80	120			80			100	150	100				80	
Jabuka Zlatni Delišes (Apple Golden Delicious)	200	200	180		100		120		90	120						100	150	120				120	
Jabuka Greni Smit (Apple Greny Smith)	200	200			100		120		90								150	130				120	
Jabuka ostala (Apple other)	200	250	180		150		120		80	120	100	100				120		120	120		120		
Kivi (Kiwi)	350	350	250		350		250		350	250						350	350					250	
Kruška (Pear)	300	350	200		280		280		150	200			150			250	200	200				280	
Limun (Lemon)	200	200	250		200		180		240	150	180	150	150	150	200	180	220	170	200		180	180	
Mandarina (Tangerine)	300	250			220		200		300	200	250	200	200	160	180	200	250	220	220		220	200	
Nar (Pomegranate)	400	350	250		350		300		250	250			250				350						
Orah (Walnut)	1100	1100	1000		1100		800		1200	1100	1200	1100	1100	1100	1000	1300	1100		1200		1200	1200	
Pomorandža (Orange)	250	200			200		160		280	160		150				180	250	200	220		150	150	

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 10. – 16.3.2025. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIA												VOJVODINA											
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin		
Brokoli (Broccoli)	400	400				300		280	260	380	200		250			350	350						250	
Celer (Celery)	300	350	450		350	400	250	300	180	350		300	300	200		230	350		250				120	250
Cvekla (Beetroot)	150	150			100	80	100	120	170		100	100	100	100	120	120	120	100	100				100	
Karfiol (Cauliflower)	350	320			300	250		210								350	300	220	100				250	300
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	300	250	150		350	350	350	250	170	120	240	200				300		150					250	
Krompir (Potato)	150	130	70		100	100	100	100	130	80	100	100	80	80	70	100	120	110	100	100		50	120	
Kupus (Cabbage)	150	150	100		130	120	130	120	130		170	100	120	60	120	120		100	100			150		
Luk beli (Garlic)	1200	1200	500		700	1000	600	700	550	55	600	650	700	900	600	800	800	600	600	800		800	800	
Luk crni (Onion)	200	120	100		100	100	100	80	100	80	80	80	80	70	70	800	90	100	100			120		
Paprika-babura(Pepper- Babura)	500	600			450	450										500								
Paprika-ostala (Pepper- other)	600	600	450				500		150		490						450	420				250		
Paprika-šilja (Pepper- shilla)	600	600	450			450		450										400						
Paradajz (Tomato)	400	400			350	350	300	300	160	250	300	300	300			350	300					300		
Pasulj-beli (Beans white)	600	500	450		450	450	450	500	400	380	450	450	450	320			450	400				500	600	
Patlidžan (Eggplant)	350	400						300	350							350						350		
Praziluk (Leek)	200	200			200	150	180	140	120	200	200	200	200	200		250								
Spanać (Spinach)	300	250	150		200	200	150	200	100	100	100	100	100			400	250					250	300	
Tikvice (Zucchini)	300	300	150		300	300	220	250	200	200	200	280	220			350	300	220				300		
Zelena salata (Lettuce)	100	80	50		50	50	50	70	60	60	70	50	50	70		100	80	60	100	90		80	70	
Šargarepa (Carrot)	150	150	100		150	100	120	100	130	90	100	100	80	110		100	130	170	150			100	100	

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 10.-16.3.2025. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija														Vojvodina							
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovića	Subotica	Zrenjanin	
Bikovi	>500kg	HF																	290					
Bikovi	>500kg	SM			365											360					315			
Dviske	sve težine	sve rase	200	200																				
Jagnjad	sve težine	sve rase	550	600	550	550	480	540	520	550	550	550	550											480
Jarad	sve težine	sve rase			520						440	400												450
Junad	350-480kg	sve rase						520																
Kože	sve težine	sve rase								220														100
Krave za klanje	sve težine	SM			200			240								270								
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	250	150	90																			120
Ovca	sve težine	sve rase	170	170	180			220	260	230	200	200												120
Prasad	16-25kg	sve rase	300	300	270	330	300	450	300	350	350	350												300
Prasad	<=15kg	sve rase	320				450																	
Telad	80-160kg	SM			700			700	550	700	700					650								600
Tovljenici	80-120kg	sve rase	250	190	160				200		200	200												160
Tovljenici	>120kg	sve rase	200	140	140	140	140		190															150
Šilježad	sve težine	sve rase						240																

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 10.– 16.3.2025. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaški	Mačvanski LO	Mačvanski SA	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Jablanički	Zlatiborski	Južno-banatski	Severno-banatski	Srednje-banatski	Sremski	
Bikovi	>500kg	SM	370	370	365	400	380	360	370	350	370	360	346.5								
Dviske	sve težine	sve rase								200											
Jagnjad	sve težine	sve rase	550	550	600	480	470	500	600	650	480	550	600	600	650	480	550	600	550	600	600
Junad	350-480kg	sve rase	520	380				325													330
Junad	>480kg	sve rase				380		340	320	340	330	340	330								350
Krave za klanje	sve težine	HF												270							
Krave za klanje	sve težine	SM	230	270	260	280	225	230	240	290											
Krmače za klanje	>130kg	sve rase						140	200	140											
Ovca	sve težine	sve rase	230					200	180	200											200
Prasad	16-25kg	sve rase		330	300	280	300	500	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	350
Prasad	<=15kg	sve rase				300															
Telad	80-160kg	HF							770												
Telad	80-160kg	SM	550		940	710	335	750	800	620											
Tovljenici	80-120kg	sve rase	160	250	190	140	190	180	325	175	175	175	176	180	175	175	175	176	185	170	170
Tovljenici	>120kg	sve rase		140			180	170	320	160	170	165									
Šilježad	sve težine	sve rase	250																		

**Cene jaja, pilećeg mesa i mlečnih proizvoda - zelene pijace
u Srbiji za period 10. – 16.3.2025. godine**

Naziv proizvoda	Jedinica mere	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA														
		Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin			
Jaja (L)	komad	18	22	19	16	18	20	19	18	19	18	19	18	19	21	20	25	18	19	22	20	21	15	21	20	20
Jaja (M)	komad	15	20	17	12	17	15	18	17	18	14	17	20	19	20	19	20	16	18	19	19	20		20	20	18
Jaja (S)	komad	12	15	15	11	15	12	17	16	17	11	16	19	18	19	18	35	14	18	18	18	18		17	17	17
Jaja (XL)	komad	22	25	22	17	20	25	20	19	20	22	20	22	21	22	21	30	21	23	22	22	22		22	22	22
Pilećina (sve rase)	kg	400	290	300	350	300	500		400	370	450	350	400	350	400			360	400	450	400	400	400	380	350	350
Beli sir (masni)	kg	1000	900	700	750			800	900	800	750	700	700					1200	900	600	600	500	500	600	1000	1000
Beli sir (polumasn)	kg	700	600	550	650	600	600	700	750	700	700	800	850	500	500	650		550	700	500	500	500		600	600	600
Kajmak	kg	1500	1500	1000	1200	1200	1200	1200	1100	1300								1500	1300	1200	1100	1200	1100	1200	1500	1500

Cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za period 10.–16.3.2025. godine

Proizvod	Jed.Mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija													Vojvodina								
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Gazdinstvo	28			31	25		25	27								25						25
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Gazdinstvo																		25				
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	25			26	30	24	34	40	22							20						24
Pšenica	džak 50kg	Gazdinstvo				33	25		25	30														26
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Maloprodaja				31	33											26						
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	50																	50				
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	98	100	98	100	115	100	100	100	113							73						
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja				32	38	60												39				
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	50			55	58	60	36	45	63							55						
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	30			30	31	25	33	34	35							25						30
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca				26	24	20																
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	30			30	33	25	32	32	33													32
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	30						30	30	33													
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos				23			21														23	22
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Silos																				21		
Pšenica	džak 50kg	Silos							20													24		
Pšenica	rinfuz	Silos				26			23	25												26	22	24
Sojino zrno	džak 50kg	Silos																				58	54	62

Управа
за аграрна
плаћања

Република Србија
Министарство
пољопривреде, шумарства
и водoprивреде

Мере аграрне политике

www.minpolj.gov.rs

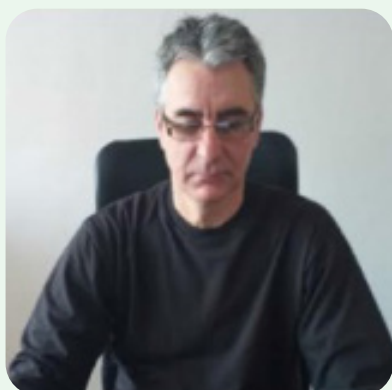
Правилник о подстицајима за инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа у сектору производње јаких алкохолних пића

Pravilnici

	Pravilnik o bližim uslovima, kao i načinu dodele i korišćenja sredstava iz godišnjeg programa korišćenja sredstava za održivi razvoj i unapređenje šumarstva 19.03.2025. 20	Download
	Pravilnik o određivanju područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi 10.03.2025. 138	Download
	Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 04.02.2025. 927	Download
	Spisak ovlašćenih kontrolnih organizacija za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji za 2025. godinu 27.01.2025. 105	Download
	Pravilnik o izmeni Pravilnika o kvalitetu semena poljoprivrednog bilja 27.01.2025. 82	Download
	Pravilnik o metodama uzorkovanja i ispitivanja hrane radi utvrđivanja prisustva i nivoa određenih kontaminenata, koji je objavljen „Službenom glasniku Republike Srbije“ 03.01.2025. 215	Download
	Pravilnik o izmeni Pravilnika o podsticajima za podršku unapređenju sistema kreiranja i prenosa znanja kroz podršku za razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju 17.12.2024. 86	Download
	Pravilnik za investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva u okviru IPARD III programa 11.12.2024. 254	Download
	Pravilnik o izmeni Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla 09.12.2024. 646	Download
	Pravilnik o izmenama Pravilnika o maksimalnim koncentracijama određenih kontaminenata u hrani 18.11.2024. 245	Download
	Pravilnik o izmenama Pravilnika o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje 12.11.2024. 401	Download

Ime i prezime: Aleksić Valentina
Oblast rada: Melioracija
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-76
Licenca: 032-00-0006/2015-03

Ime i prezime: Cvetković Srđan
Oblast rada: Ratarstvo i povrtarstvo
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-75
Licenca: 032-00-0003/2015-03

Ime i prezime: Pipović Nedeljko
Oblast rada: Stočarstvo
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-73
Licenca: 032-00-0005/2015-03

Ime i prezime: Jovanović Živorad
Oblast rada: Zaštita bilja
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-71
Licenca: 032-00-00011/2017-03

Ime i prezime: Kolčić Dragan
Oblast rada: Agroekonomija
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-70
Licenca: 032-00-0093/2015-03

Ime i prezime: Čokojević Sanja
Oblast rada: Voćarstvo i vinogradarstvo
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 044-16-72
Licenca: 032-00-0208/2015-03

Ime i prezime: Nikolić Ivanka
Oblast rada: Saveodavac za stočarstvo
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 444-16-82
Licenca: 032-00-00022/2023-03

Ime i prezime: Nikolić Miloš
Oblast rada: Savetodavac za organsku poljoprivredu
Telefon Fiksni: (019) 730-888
Telefon Mobilni: (060) 444-16-83
Licenca: 000 271500 202514 840 003 002 320 070

Управа
за аграрна
плаћања

Република Србија
Министарство
пољопривреде, шумарства
и водопривреде

Мере аграрне политике

www.minpolj.gov.rs

Правилник о подстицајима за инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа у сектору производње јаких алкохолних пића

Уредбе

 ...	Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и ruralnom razviју u 2025. godini 18.03.2025. 121	Download
 ...	Одлука о стављању ван снаге Одлуке о квантитативном ограничењу увоза пољопривредно прехранбених производа 04.03.2025. 63	Download
 ...	Закључак у вези са предузимањем хитних мера ради појачане контроле тржишта, као и контроле на граници Републике Србије одређених прехранбених производа, ради сузбијања превара и спречавања стављања на тржиште ових производа чији квалитативни и хемијски показатељи указују на обманљиву производну и дистрибутивну праксу, који је објављен у „Службеном гласнику РС“ 25.02.2025. 54	Download
 ...	Уредба о Ценовнику одстреља ловостajem заштићених врста дивљачи за ловну 2025/2026. godinu 25.02.2025. 69	Download
 ...	Уредба о измени Уредбе о ванредној интервентној мери подршке произвођачима кондиторских производа за откуп млека у праху 10.02.2025. 63	Download
 ...	Уредбе о утврђивању Godišnjeg programa razvoja savetodavnih poslova u poljoprivredi za 2025. godinu 10.02.2025. 164	Download
 ...	Уредбе о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и ruralnom razvoju за 2025. godinu 10.02.2025. 268	Download
 1051 ...	Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и ruralnom razvoju u 2025. godini 27.01.2025.	Download